

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ปัจจุบันระบบสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อมนุษย์เป็นอย่างมากทั้งในด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน การศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินธุรกรรมต่างๆ ล้วนแต่มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) (อรยา ปรีชาพานิช : 2557) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีพันธกิจหนึ่งในการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยให้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาองค์กรให้ทันต่อการแข่งขันในโลกในยุคโลกาภิวัตน์ โดยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการข้อมูลในด้านต่างๆ อาทิเช่น การบริหารจัดการข้อมูลงานวิจัย การบริหารจัดการข้อมูลนักศึกษาและการเรียนการสอน รวมไปถึงด้านอื่นๆ เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ประกอบด้วย 4 คณะ และ 1 โครงการจัดตั้งคณะ ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และโครงการจัดตั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยแต่ละคณะมีการเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่หลากหลายทั้งศูนย์กรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งสิ่งที่ทุกหลักสูตรดำเนินการไปในทิศทางเดียวกันคือ ก่อนนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ หรือ 640 ชั่วโมง และถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรในหลักสูตร (2556 คู่มือนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา) ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่การประกอบอาชีพช่วยให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้เกิดทักษะและความสามารถในการทำงานที่ดี สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระ มีโอกาสได้ใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในสถานประกอบการตลอดจนทราบถึงขั้นตอนปฏิบัติงานและเทคนิคการทำงาน สามารถเห็นวิธีการสร้างสรรค์ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสร้างความเชื่อมั่นและทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ และให้นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงานและที่สำคัญเป็นการเสริมสมรรถภาพในการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป อย่างไรก็ตาม กระบวนการบริหารจัดการข้อมูลในยื่นขอเอกสารในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละหลักสูตรจะกำหนดให้นักศึกษาเขียนแบบฟอร์มคำร้องต่างๆ ผ่านทางคณะที่สังกัด ได้แก่ แบบฟอร์มคำร้อง สมุดบันทึกการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากสถานประกอบการ และหนังสือเพื่อนำส่งสถานประกอบการเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แก่ หนังสือขอความอนุเคราะห์รับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และหนังสือส่งตัวนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น ซึ่งปัญหาคือการยื่นขอเอกสารต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นส่วนใหญ่จะดำเนินการผ่านทางศูนย์กรุงเทพมหานคร ทำให้การให้การยื่นแบบฟอร์มต่างๆ ของนักศึกษาที่เรียนศูนย์สมุทรปราการทำได้ล่าช้า และทำให้เสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ศูนย์กรุงเทพมหานครเพื่อยื่นขอเอกสารและมารับเอกสารกลับ ซึ่งการทำงานในรูปแบบดังกล่าวทำให้มีปริมาณของเอกสารเกิดขึ้นจำนวนมาก ยากต่อการบริหารจัดการ ซึ่งอาจเกิดปัญหา เช่น เอกสารสูญหาย เอกสารชำรุด ยากต่อการสืบค้นและเรียกดูประวัติการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา เป็นต้น อีกทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ยังไม่มีระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการฐานข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาดังกล่าว จึงทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลต่างๆ ที่สำคัญมาช่วยในการตัดสินใจและนำไปใช้ประโยชน์ในภาพรวมในระดับหลักสูตร คณะ และระดับมหาวิทยาลัยได้ เช่น ข้อมูลสถานประกอบการ ข้อมูลสถิติและปัญหาต่างในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาแต่ละหลักสูตร เป็นต้น

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาต้นแบบระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สำหรับเป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บฐานข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาของทุกหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และอำนวยความสะดวกให้แก่ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในภาพรวมในระดับหลักสูตร คณะ และระดับมหาวิทยาลัยได้ เช่น ข้อมูลสถานประกอบการ ข้อมูลสถิติและปัญหาต่างในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาแต่ละหลักสูตร เป็นต้น รวมไปถึงเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็น "มหาวิทยาลัยอิเล็กทรอนิกส์ (E-University)" รองรับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยด้วย Webometrics

วัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการมีดังนี้ คือ

1. เพื่อพัฒนาต้นแบบระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2. เพื่อประเมินคุณภาพระบบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ประโยชน์ที่จะได้รับ

จากการวิจัยในครั้งนี้คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ทั้ง ในเชิงปฏิบัติและเชิงวิชาการ ดังนี้

1. เชิงปฏิบัติ

1.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีได้ตัวแบบระบบบริหารจัดการข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีฐานข้อมูลสถานประกอบการสำหรับนักศึกษา รุ่นต่อไปสามารถสืบค้นข้อมูลได้

1.3 ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการบริหารจัดการข้อมูล เช่น สามารถสืบค้นและออกรายงานได้อย่างรวดเร็ว

1.4 นักศึกษามีระบบสารสนเทศที่สามารถบริหารจัดการข้อมูลฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ด้วยตนเอง

1.5 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2. เชิงวิชาการ

2.1 ทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาตัวแบบระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2.2 ทำให้ทราบถึงสถิติการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีในแต่ละปีการศึกษา

2.3 ทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้งานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในอนาคต

ขอบเขตงานวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้แบ่งขอบเขตออกเป็นดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 รายละเอียดของระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1. ระบบเข้าใช้งาน
2. ระบบลงทะเบียนสมาชิก
3. ระบบการเข้ารหัสชื่อผู้ใช้และรหัสผ่าน
4. ระบบจัดการข้อมูลหลัก
4.1 ระบบจัดการข้อมูลนักศึกษา
4.2 ระบบจัดการข้อมูลคณะสาขาวิชา/หลักสูตร/

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

4.3	ระบบจัดการข้อมูลอาจารย์นิเทศ
4.4	ระบบจัดการข้อมูลผู้บริหาร
4.5	ระบบข้อมูลลายเซ็นดิจิทัล
4.6	ระบบจัดการข้อมูลการฝึกประสบการณ์ฯ
4.7	ระบบจัดการสถานะการฝึกประสบการณ์ฯ
5	ระบบเพิ่มข้อมูลการฝึกประสบการณ์ฯ
6	ระบบตรวจสอบสถานะ
7	ระบบอนุมัติสำหรับผู้บริหาร
8	ระบบบันทึกการเข้านิเทศก์สำหรับอาจารย์
9	ระบบรายงาน
9.1	รายงานภาพรวมจำนวนนักศึกษาแยกตามสาขา/หลักสูตร
9.2	รายงานภาพรวมจำนวนนักศึกษาที่ยื่นฝึกงานในแต่ละเทอม
9.3	รายงานภาพรวมจำนวนจังหวัดที่นักศึกษาออกฝึกงาน
9.4	รายงานเฉลี่ยจำนวนวันที่นักศึกษาได้รับเอกสารจากระบบ
9.5	รายงานความพึงพอใจต่อการใช้ระบบ

นิยามศัพท์

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ คือ

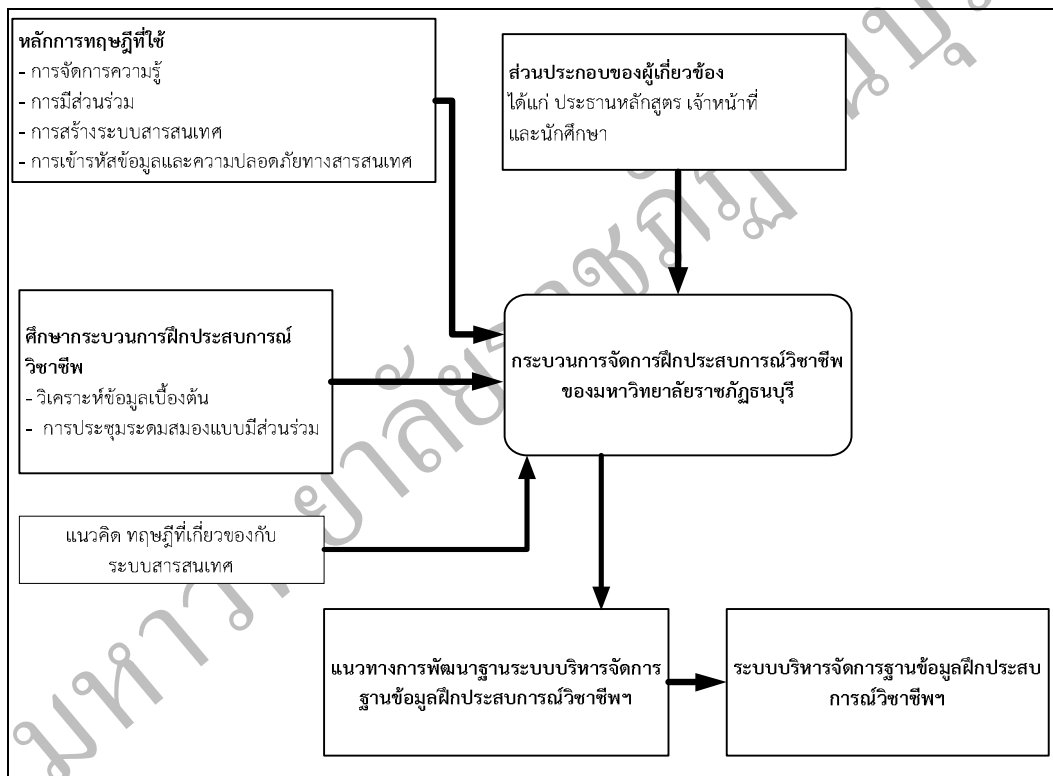
1. ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Experience) หมายถึง กระบวนการขั้นตอนการออกฝึกงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ประกอบด้วย คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. การจัดการฐานข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Database Management for Experience) หมายถึง ระบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้บริหารจัดการกระบวนการและข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ประกอบด้วย คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศหรือเป็นผู้ที่มีวุฒิทางคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ผู้ดูแลระบบ (Administrator) หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศบนระบบฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

5. เจ้าหน้าที่ (Staff) หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการข้อมูลฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

6. นักศึกษา (User) หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบนระบบฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนาต้นแบบระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีกรอบแนวคิดในการทำงานวิจัย ดังนี้

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย